GODZIENNA

Nr 42. ROK 1832. WTOREK 14. LUTEGO.

Pismo to wychodzi codzień oprócz świąt uroczystych, niezawodnie o godz: 4 po południ: w drukarni ST. GIESZKOWSKIEGO.

PRENUMERATA:
Kwartalna........złp: 12.
Miesięczna....... „ 5.
Ner pojedynczy...gr: 10.
Za donic: od wiér: g. 15.

Gazeta Krakowska

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.
Barometr dla lepszego porownania zredukowany na 0 ° Reaumiura.

Dzień godzina	Barometr na 0° $\frac{0}{0}$.	Therm:	Higro-metr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI
7	27 9. 091	-- 5. 7	-- 11,8	poł. wschodni mocny	pochmurno	
13. 12	„ 9. 277	3. 4	12,0	„ „	„ „	
3	„ 9. 351	3. 8	12,1	„ sredni	„ „	
9	„ 10. 105	-- 6. 6	-- 14.0	„ mocny	„ „	

Część Nieurzędowa.

— *Kraków.* —

Dyrekcya Loteryi Krajowey.

Zawiadamia każdego w szczególności z grających, iż Panu Andrzejowi Chłasko, przy ulicy Szczepańskiey pod L. 373 kantor loteryi liczbowey Nro 20 utrzymującemu, do ciągnienia 490 w dniu 15 m. i r. b. przypadającego, Lista piąta od folio 161 do 200 skradzioną została, dla czego grający na tey liście stawkę swoją odebrać są obowiązani, nawet przed ciągnieniem, gdyż numera na skradzioney liście umieszczone, do gry nie przyjęte.

M. Louis Chef Dyr.

POLSKA.

WARSZAWA 7 Lutego.

— Głos JW. Cieszkowskiego, zastępcy prezesa Dyrekcyi Główney, miany na posiedzeniu dyrekcyi główney towarzystwa kredytowego ziemskiego, w dniu 1 Lutego 1832 roku.

Jaśnie Wielmożny Radco Stanu i Szanowne Członki obu Komitetów!

»Dopełnienie ścisłe przepisów prawa towarzystwa kredytowego, pomimo przeszkód i trudności, jakie zachodzić mogły w tak krytycznych czasach, stawia dyrekcyą główną w możności złożenia wam, dostoyni mężowie, jedenastego sprawozdania z działań towarzystwa prawém przepisanego.

»Wstrząśnienie krajowe któregośmy doznali, zdawało się niejako wprawiać w obawę nie tylko publiczność ale i wierzycieli, iż system nasz kredytowy przez ogromne wysilenie obywateli i klęski doznane, może zatamować wypłatę listów zastawnych i procentów należących się, a tem samem zniżyć stopę kursu takowych.

»Lecz dyrekcya główna czuwając nad dobrem ogółu towarzystwa, nie tylko w czasach chwiejących się, ale nawet w pierwszych momentach przywrócenia porządku w kraju przedstawiła rządowi tym czasowemu ważność swey instytucyi, łączącą razem interes rządu, banku, obywateli i wierzycieli; uzyskała za pośrednictwem JW. Dyrygującego w Kommissyi Rządowey przychodów i Skarbu zezwole-

nie, że w 3ch województwach, w których przez czas woyny przerwany został bieg interessów towarzystwa; niezwłocznie przywróconym został, działania zaś po innych województwach w swoim trybie pozostały.

»Urządzenie nanowo dyrekcyów szczegółowych, szybkim krokiem uzupełniono, obywatele do urzędów wezwani, a w mieysce ubyłych, nowi ze stowarzyszonych przybrani, dali dowody prawdziwey swey gorliwości; stowarzyszeni zaś pomimo klęsk wojennych podążają z wnoszeniem rat zaległych towarzystwu.

»Lecz prawo kredytowe przepisało zarachowanie kar i środków gwałtownieyszych na zalegających; gdy te nie z winy kontrybuentów wynikały, i gdy wnoszenie rat zaległych, z karami wyrachowanemi znaczną zwłokę przynosić by mogło towarzystwu, gdy zachodziły reklamacye od stowarzyszonych, że gotowi są wnosić do kass procenta należące się, lecz bez składania kar, na przedstawienie zaś wielu dyrekcyów szczegółowych w tym przedmiocie czynionych, dyrekcya główna w braku zebrania się komitetu towarzystwa kredytowego ziemskiego, zmuszoną była dla niezatamowania kredytu listów zastawnych, wydać rozporządzenie do dyrekcyów szczegółowych, iż kary lubo zarachowane bydź muszą, skoro kontrybuenci raty przynależne wnosić będą; do czasu oznaczonego przez dyrekcye szczegółowe, pobierane być nie mają, po upływie zaś terminu, kary na korzyść towarzystwa już zarachowane zostają. Rzecz tę komitetowi wraz z wykazami kar, do dalszey decyzyi dyrekcya główna przedstawia. Skutek tego urządzenia tymczasowego okazał się widocznym, gdyż towarzystwo stanęło na tym szczeblu, iż bez pożyczki od banku, dotąd wszystkie wylosowane listy zastawne i kupony, nawet zaległych dawnieyszych półroczów, okazicielom i zgłaszającym się, w zupełności zapłacone zostały. Fundusz nawet towarzystwa złożony dawniey do banku a wynoszący złp. 1,894,600 pozostał nie tknięty, procent zaś amortyzacyjny od przystępujących do towarzystwa, a przez bank mający bydź wnoszony, z funduszów towarzystwa zastąpionym zostanie. Oprócz tego znaczny koszt ponosić się mający, na wygotowanie pierwszey zmiany nowych kuponów, a któren przez skarb zastąpionym bydź miał, kosztem z funduszów towarzystwa załatwia się. Oszczędność w tym roku zaprowadzona w wydatkach administracyjnych, postawiła dyrekcyą główną w możności ułożenia etatu na rok 1832 z powiększeniem nieco na portorya, opłacenie od etatu z roku zeszłego, iż takowy z funduszów właściwych przeznaczonych na administracyą towarzystwa, całkiem z takowego pokrytym zostaje, bez żądania od skarbu forszusu.

»Te są ogólne działania dyrekcyi główney, które w szczególe dziś wam szanowni Panowie przez radcę dyrekcyi główney, przedstawione bydź mają. Z nich przekonać się będziecie mogli, czyli dyrekcya główna odpowiedziała zaufaniu współstowarzyszonych.

»A gdy instytucya ta doznawała i doznaje przez pośrednictwo JW. Ministra Skarbu, opieki Rządu, nie pozostaje dyrekcyi główney, jak prosić JW. Radcy Stanu, jako delegowanego, by raczył przedstawić JW. dyrygującemu wydziałem skarbu, aby w żądaniach teyże, ku dobru ogółu towarzystwa dążących; raczył wspierać tę instytucyą, która jedynie na celu ma, utrzzymać kredyt listów zastawnych, połączyć interes rządu i banku z nią złączony, i ochronić stan majątków obywatelskich, które korzystają z dobrodzieystwa prawa nam nadanego przez Nayjaśnieyszego Monarchę.

ANGLIA

Londyn 28 Stycznia.

— Oto jest układ między Anglią i Francyą, podpisany 30 Listopada 1831 roku w Paryżu, celem tém pewnieyszego zapobieżenia handlowi niewolnikami.

— Mocarstwa Angli i Francyi pragnąc uczynić skutecznieyszemi środki, używane dotąd na wstrzymanie występnego handlu niewolnikami, uznały za słuszne, dla osiągnienia tak dobroczynnego celu, zawrzeć układy i tym końcem wyznaczyły swoimi pełnomocnikami: Król Jmość połączonych królestw Anglii i Irlandyi wicehrabiego Granville, para, członka rady tayney i t. d. a J. Królowska Mość król Francyi jenerała porucznika, hr. Sebastiani kawalera wielkiego krzyża legii honorowey i t. d. którzy po zamnieieniu swoich pełnomocnictw i uznaniu ich za dokładne, podpisali następujące artykuły:

Art. 1. Prawo wzajemnego przeglądu o-

krętów służy obudwom narodom, lecz tylko w mieyscach poniżey wyrażonych, mianowicie: 1) wzdłuż zachodniego brzegu Afryki od przylądka Zielonego do 10 stopnia na południe równika, to jest: od 10 stopnia szerokości południowey do 15 stopnia szerokości północney, a do 30 stopnia długości zachodniey, wedle południka paryskiego; 2) w około wyspy Madagaskar o 20 mil od brzegu; 3) w takieyże odległości od brzegów wyspy Kuba. 4) W teyże odległości od brzegów wyspy Portoriko 5) w takieyże odległości od brzegów Brazylii. Wolno jest wreszcie okręt podeyrzany, spostrzeżony w obwodzie pomienionych mil 20, a który starano się ująć, przeyrzyć i po za wytkniętą granicą, jeżeli go w czasie ścigania w większem nawet oddaleniu nie spuszczono z oczu.

Art. 2. Prawo przeglądania okrętów kupieckich jednego z tych dwóch narodów, wykonywane bydź może przez okręty wojenne, których dowódzcy powinni bydź w stopniu kapitana, albo przynaymniey porucznika floty. —

Art. 3. Liczba okrętów, którym prawo to będzie nadane, stanowiona bydź ma rocznie, za szczególnem znoszeniem się. Liczba nie koniecznie winna bydź jednakowa dla obudwóch narodów; w żadnym jednakże przypadku jeden naród nie może mieć takich okrętów, dwa razy więcey od drugiego.

Art. 4. Nazwiska okrętów i ich kapitanów winny sobie mocarstwa układające wzajemnie udzielać i zawiadamiać się na wzajem o wszelkich zayść mogących zmianach.

Art. 5. Dla krążących okrętów obudwóch narodów winny bydź wspólnie przez ich rządy podane i przyjęte instrukcye; oraz w każdym razie, kiedy tego wspólny handel wymagać będzie, okręty te winny sobie udzielać wzajemną pomoc. Okręty wojenne którym nadane będzie prawo przeglądania, opatrzone bydz winny oddzielnem upoważnieniem obudwóch rządów.

Art. 6. Skoro więc okręt krążący pochwyci podeyrzany okręt kupiecki, powinien officer kommenderujący, przed przystąpieniem do przeglądu, okazać kapitanowi okrętu kupieckiego szczególne swoje rozkazy, któremi wyłącznie upoważniony jest do przedsięwzięcia takowego przeglądu; jeżeli się zaś przekona, że papiery okrętowe w należytym są porządku, i jeżeli żadnego nie znaydzie nadużycia, winien poświadczyć w xiędze okrętowey, że przegląd nastąpił jedynie na mocy szczególnego polecenia; gdy formalności te dopełnione zostaną, będzie mógł okręt w dalszą udać się drogę.

Art. 7. Okręty przekonane o handel niewolnikami, lub na które padnie podeyrzenie, że przysposobione są do tego ohydnego handlu, odesłane bydź mają natychmiast z całą osadą do władzy sądowey narodu, do którego należą. Nadto, zastrzega się wyraźnie, że sądzeni bydź mają tylko wedle praw w ich respective narodzie obowiązujących.

Art. 8. W żadnym przypadku prawo przeglądu nie może bydź wykonane na okręcie wojennym któregokolwiek z tych dwóch narodów. Obadwa rządy ułożą pewny znak, który udzielony zostanie tylko okrętom posiadającym prawo przeglądu.

Art. 9. Obiedwie wysokie kontraktujące strony wezwą i inne mocarstwa posiadające morze do rychłego ile bydź może przystąpienia do ninieyszego układu.

Artykuł 10. Niniejszy układ winien bydź ratyfikowany, ratyfikacya zaś jego w przeciągu miesiąca lub prędzey, jeżeli będzie można, zamieniona.

Działo się w Paryżu d. 30 Listopada 1831 r.

(podpisy.)

Globe donosi, że woyska egipskie zajęły w Syryi Gaza, Jaffa i Caesario, (a podług nowszych wiadomości i St. Jean d'Acre.) Za nimi postępuje inna jeszcze armia z Kairu w dwóch dywizyach, jedna udała się przez lasy do Cossair, druga ma popłynąć do Cypru i tam oczekiwać dalszych rozkazów. Słychać że mieszkańcy Jaffa serdecznie przyjęli woyska egipskie; wszystkie ulice były oświecone i każdy ubiegał się z ofiarowaniem im kwatery. Dnia 9 listopada zawinęła egipska bandera i powitana była przez 21 strzałów działowych z twierdzy.

— Z Kantonu donoszą pod d. 4 sierpnia, że poróżnienia nasze z rządem chińskim w ówczas jeszcze nie ustały. Twierdza Howgnans położona między tém miastém i Whampoa, miała zostać zdobytą przez korsarzy, którzy całey załodze mieli poobrzynać nosy.

FRANCYA

PARYŻ 30 Stycznia.

— Odebraliśmy z Tryestu (niezasługującą na wiarę) wiadomość, że w Stambule nałożone jest embargo na wszystkie okręty, aż do odeyścia wyprawy przeciw baszy Egiptu.

— *Courier de l'Europe* wylicza że *Messager des Chambres* od dnia 1 grudnia r. z. doniósł dwadzieścia i dwa razy o ratyfikacyi traktatu z dnia 15 listopada przez wszystkie mocarstwa.

— Dziennik *Ami de la Charte* donosi z Bourbon-Vandée pod d. 20 że odkryto nowy spisek karlistów. Oddział woyska z 42 pułku odebrał rozkaz obsadzenia domu, należącego do bractwa S.t Jerzego w miasteczku Montajau. Stanąwszy kapral z tym oddziałem na mieyscu i gdy po długiem daremnem kołataniu wszedł we drzwi, legł ugodzony strzałem. Osoba uzbrojona w pałasz i pistolety wyskoczyła ze drzwi, chcąc się ratować ucieczką; żołnierze dali za nią ognia, przez co otrzymawszy dwie rany, została przytrzymaną. Jest to niejaki P. Boisbertrand, ten sam, który przy sprawie Pani Larochejaquelin ledwie już niebył pochwycony. Znaleziono przy nim złote bransoletki, wiele pierścieni z dyamentami, 10 sztuk złotych pieniędzy, kilka medalów z popiersiem Henryka V, zawieszonych na białey wstędze i t. p. przedmioty.

— *Gazetta de Trybunaux* podaje trzy następujące punkta zaskarzenia przeciw przełożonym sekty St. Simonistów: 1) że rozszerzali nauki przeciwne publiczney moralności; 2) że się dopuścili wielu oszustw, i 3) iż zebrawszy się więcey niż 20tu, kazali o polityce i religii, niemając poprzednio na to zezwolenia.

DANJA.

KOPENHAGA 24 Stycznia.

— Dziennik *Aarkusar Stifts-Zeitung* donosi pod dniem 14 b. m: »Słychać iż wciągu b. m. ukończone będą rozmaite projekta do praw względem wprowadzenia stanów prowincyalnych. W istocie mówią powszechnie że radcy konferencyjni Oerstedt i Hopp odbywali w ostatnich dniach liczne konferencye i że ułożone przez nich projekta są prawie zupełnie wykończone.

— Dr. Sippern professor filozofii przy tuteyszym uniwersytecie wydał pismo o mających się zaprowadzić stanach prowincyalnych, któreby mogły się stać ważne i nabrać wpływu, jeżeli stany te przyjdą do skutku.

Doniesienia prywatne

SPROSTOWANIE. W wczorayszym numerze gazety, na karcie 150 w przedziałce drugiey pod artykułem FRANCYA w wierszu 5 od dołu, zamiast *wyprawnie* czytay: *wymawnie*.